

BLÓFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy órára.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékire.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.
Unnep- és vasárnap után is,

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyezred centiméterenként 8 fillér.
Parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek.
Nyilttér soronként 40 fillér.

Az önbizalom megfogalkozása.

Az „Ujság” részlete írta:
Dr. Lengyel Zoltán, országgyűlési képviselő.
Budapest, jan. 20.

Megdöbbenő a magyar közélet képe, azaz, hogy megdöbbenő a közélet teljes hiánya.

Volt már részünk törvénytelen-ségben, erkölcsi zűlésben, hatalmi erőszakban, de mindezek után a legborzasztóbb a mai állapot, amely a teljes reménytelenség képét tárja elénk, mert a nemtörődomség s a semmittevésnek dühöngő láza fogott el az egész vonalon mindenütt embereket, pártokat és intézményeket.

Olyan az ország, mint az ár-boc és iránytű nélküli vitorlás a dühöngő Óceán közepén.

Letörték az árbocok az ország hajójáról: a nagykövet megölte a közélet erkölcselenségének romboló viharát a mit meghagyott, letörtük mi magunk, hogy hirmondó se legyen belőlük.

Nincs iránytű: az eszmék és elvekért való lelkesedés mágnese elvesztette erejét.

A játékok, amely a szinfalak előtt és azok mögött folyik, az eszmék és irány nélküli kormányzatért, igazában a beavatottak előtt komédia azoknak, akik gondolkodnak, tragédia azoknak, kik éreznek, mindkettő, akiknek eszük és szívük helyén van.

Kétségbeesve vonulnak félre legjobbjaink, mert se elpusztulni nem akarnak jobbérzésük miatt, se mulatni nem tudnak az ország romlása felett.

Jöjjön, a minnek jönni kell — mondják ezek — én úgy se segíthetek.

Keresem az okokat, a magyarázatot s íme látom kell, hogy a munka és a becsület, minden nemzeti élet két sarkpontja — megközelíthetetlen, mint a déli és északi sarka a földnek.

Keresem az okokat s látom, hogy sem a török, sem a tatár, sem a német nem ölt meg bennünket, hanem a tönkremegyünk, önmagunk teszszük magunkat köldüssé, becsületenné, földönfutóvá!

Mióta önsorsunk intézése kezünkbe van letéve ismét, — azóta éppen a nemzetélet egyezer éves

szabályozója, az alkotmányosság öli ki a nemzetből a lelket.

A parlament megszavaz mindent, az ország elfogad mindent, a közvélemény helyeseli mindent. Azaz nem szavaz meg semmit, nem helyesel semmit, de nem is tiltakozik semmi ellen, nem akadályoz meg semmit.

Minden jó, ahogy van s valahogy csak lesz, mert úgy soha sem volt, hogy sehogya se lett volna.

Pedig egy nemzetet nem ölhet meg a jobbért hevülő, izzó pártoskodás, nem ölhet meg az ellenség ádáz pusztítása, egy nemzet csak önmagától mulhat ki, mikor „ön-célja” előtte elhomályosodott, léteért küzdeni megszűnt, hivatásáért lelkesedni ellejelt, becsületét megtartani nem akarja.

Az élet, az erő meg nem szűnik, míg mozgás van; a halál akkor következik be, a midőn minden mozgás, minden változás örökre lehetetlen.

Meghalt-e hát a nemzet?

Miben mult ki? Ki ölte meg?

Mikor pusztult el?

Semmiben, senki, soha — mondják.

Ütérere teszem kezemet. —

Nem ver.

Megkérdem a közvéleményt, nem válaszol.

Azt kérdem: meg akarják-e tartani őseik vagyonát, nevét, becsületét, családi szentélyét tisztán, szeplőtlenül? Semmi hang? Azt kérdem: engeditek-e az országot anyagilag tönkre menni s ha nem, tudtok-e hát két kezetekkel dolgozni és akartok-e végre takarékoskodni magatokért, családotokért, hazátokért?

Azt kérdem: eltűntek-e szótlanul, mint pusztítja ki a nemzet állítólagos bizalma folytan uralkodó kormányzat szemfényvesztő munkájával, az a tévelygéseiben megrögzött önzsi birodalmi rendszer a magyart vagyonából, a világ előtt vére hullatásával kivívott becsületéből s köti meg kezét mindig gonoszabbul és mindig erősebben, hogy, ha ez az összeomlani készülő tákolmány, amelyet a hazugság épített fel nagyhatalomnak, összeroskad, hazánkat is maga alá temesse?

Azt kérdem: elnézitek-e tétlenül, mint vonja el lánccolt ország körül gyilkos gyűrűjét a szláviz-

mus öldöklő ereje s mint tenik ránk fogukat a pángermánizmus rabló csapatai?

Azt kérdem: elfizetik-e szótlanul tovább is nem jövedelmeket, de vagyonotok romjait is az államnak mindent felszívó kasszájába, hogy idegen tőkepenészek zsirunokon hizzanak s emellett közintézményeink elpusztuljanak, nemzeti célunk elhomályosodjék, népünk honját nem lelvén e hazában, kivándoroljon s ott künn pirulva tagadja meg, hogy őt valaha a sors ahhoz a darab földhöz kötötte, melyet itthon mi magyarnak csufolunk, de oda künn osztráknak ismernek.

Szótlanul, egy jajszó nélkül nézitek az iskolák németesítő munkáját, a nemzetiségek feluszítását, a közérkölesök botrányos tönkrejutását, földünk idegen kézre kerülését, körterheinek pusztító emelését, nő-táink, jelvényeink, nemzeti hőseink megbecsülését?

Hallgatagon tűritek Szent-István birodalmának törvényes lepel alatt császári parancsszóra való megcsontítását, viselitek a quota emelését, a civilista emelését, az osztrák katonaság elhatalmasodását, ennek keretében a magyar gyűlöletet, véreink kiüldözését, idegen zsoldosok pöffeszkedő lenézését?

Verejtétek munkával izzadni akartak-e továbbra is, hogy előteremtsétek azt a pénzért, amelyen fentartott hadsereg idegenből idezsakadt tisztjei német szó mellett kardalpozzák és verik vasra fiaitokat, hogy így megtanuljon küzdeni és meghalni „für Kaiser und Vaterland“?

Mert pénzünket, vérünket és életünket követelni és elfogadni lehet, de nyelvünket, jelvényeinket, történelmünket megbecsülni és megtisztelni — soha.

Mert lelkünket a földi élet után irtalmába veszi az Isten, de ez országot elhagyva, idegen népek könyörületét nem esdi ki számunkra sem a császári követ, sem a kétfejű sas.

De minek tovább?

Úgy sem mozdultok semmire. Eltűrtök mindent. Nem álltok ellent semminek. Hát lehet-e ezek után olyan istentelenség, mit a hatalom meg ne próbálna?

S ha ilyen a nemzet, mit vár-

tok a törvényhozástól? Avagy azt kérdem tőletek: mi nem ment keresztül 35 év alatt a parlamentben, mit a hatalom akart s mi lett törvénytényé, a mit a nemzet akart?

A nemzeti akarat: az örök közvélemény.

A parlament a közvélemény kiescsosodása, a nemzet élő lelkiismerete.

Van-e nálunk közvélemény? Ha volna, akkor parlament is volna, nemzeti munkával, eleven lélekkel, eszmék küzdelmével, pártok esataival, pártok viharával, eszmék győzelmével.

Koronája volnánk életed fájának, melyet az ezredéves gyökérezetből semmi vihar ki nem téphetne.

Ma e fának koronája cifraság, melyet a hatalom rakott rá, fagyöngy, mely a nedvet szívja, repkény, mely a magasba akar kuszni, lim-lom, teher, élödsi.

Az az oldalhajítás, a melyeknek egyik ága én vagyok, ott senyved, nyugul fel erőtlenségre az árnyékban...

Életeért könyörög, napfényt kér, önbizodalmat, erős közvéleményt, mert, ha ezt eléri koronája erős lesz és ki lehet vágni az elkorhadt törzset fagyöngyével, repkényével együtt. De nem csodálkozom. Sokan megcsaltak nemzetem, önbizalmam megfogatkozott. Rettenetes tehetetlenség vett erőt rajtad, úgy nézel ki, mintha meghaltál volna.

De nem haltál meg — csak eszméleted vesztetted. Elkábultál, de élsz, mert élned kell!

Élned kell, mert a te életed, a mi életünk, a te haláloed, a mi halálunk.

És élni fogsz, ha élni akarsz és addig fogsz élni, a meddig akarsz!

Tatár, török, német sokszor megpusztított.

1848-ban legjobbjaidat bitóra vitték. 67-ben téged feszítettek idegen érdekek keresztjére.

Mintha meghaltál volna. Hiszszük, hogy felébredsz, hiszszük, hogy feltámadsz.

Az a hármashalmon álló ketős kereszt a cimerebben, azt mondják, nem a halál golyójának keresztje, hanem a feltámadás, az örök élet jelvénye.

Az örök életé, ha Krisztus ke-

resztje; az örök halálé, ha a mellette függő lateré!

Te tőled függ, hogy melyik legyen!

— A tisztviselők fizetésrendezése. Valósággal bolondját járatta a kormány a tisztviselőkkel. Mindegyre felbukkan a hír: a kormány kész a fizetésrendezési törvényjavaslatl; a kormány közlelbről benyújtja a törvényjavaslatot; a kormány így tesz... a kormány úgy tesz s a végén még mindig késik a törvényjavaslat az éji homályban. Mikor lesz vége ennek a komédiának, annak csak Széll Kálmán a megmondhatója, a nagy, a bölcs, a mindentudó Széll Kálmán.

Legutóbb a tisztviselők országos egyesületének közgyűlésén került szóba az ügy s Mócsár Elemér indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy az új választmány megalkulása után tartozik azonnal permanenciában maradni, hogy amint a kormány a fizetésrendezési törvényjavaslatot a parlament elé terjeszti, a választmány az egyesület képviselőiben s a tisztviselők érdekében védelmében azonnal behatárol foglalkozhasson a javaslatl, s az esetleg kívánatos módosítások ügyében részeit a kormány, részeit a parlament előtt a szükséges lépések megtervése iránt intézkedhessék. A közgyűlés berekesztése után Vörös László országgyűlési képviselő beszédetében közbe elmondta, hogy a fizetésrendezési törvényjavaslat teljesen készen van a pénzügyminiszteriumban, s a kinyomatott indokolással együtt már a kezében is volt; mindennél feltűnőbb, hogy a kormány, noha a javaslatot még be sem nyújtotta, a *kiállításba* helyezett fizetésjavítás ellenében már is megkezdte a tisztviselők mellékjándékoságainak több címen való megnyirbálását, hogy amit vesz a vámon, visszanyerje a réven. A pénzügyminiszter ugyanis azzal az indoklással, hogy az új törvény fizetésben gondoskodik az altisztekről, megszüntette az altisztek drágasági pótlékát, továbbá utasította valamennyi hatóságát, hogy ezentul csak a legkiválóbb néhány tisztviselőt terjeszszék fel eléje jutalomra, mert azt a néhány százsz-ezer koronát, amivel a szorgalmas tisztviselőket megszokták jutalmazni, az általános fizetésrendezés céljaira kell ezentul felhasználni. Mivel a fizetésjavítás csak igéret még s a legjobb esetben legfeljebb 1903. január 1-től visszahatólag fog életbelépni, a pénzügyminiszter ez intézkedése méltánytalanságot foglal magában, mert a jutalmat az elmúlt évben kifejtett szorgalomért szokták eddig kapni a tisztviselők, s éppen most január végén írják össze a főnökök

TÁRCA.

A nőkérdés és a házasság.

Írta: Carmen Sylva.

A nő hivatását a természetben létfontartásnak: a lelki világban pedig jó anyának nevezik. Ime, ebből áll az igazi női hivatás! De ezután a nők szellemi képeségeit más munkákkal is akarják próbára tenni, a léleknek más formában való fejlesztésével. Ez a fejlesztés különbözni fog az eddigitől, melyet örökségül hagytak gyermekeiknek. A mostani állapot egy átmeneti idő, a melyben a férfiak meg fogják tanulni, hogy a nőkkel eddig egy kissé tulajdonosként bántak el: nem vették figyelembe azoknak sokszor szükséges tanácsát; mikor dolgaikban határoztak azzal a tudattal, amely mélyen érinti az igazi felelősséget, mikor a nőről, a család öréről van szó és mikor a férfi tulajdonképpen csak a család fentartója.

Későbbben világosabb lesz a helyzet, amikor a nők meg fogják kapni jogaikat és mikor ezek már minden hibájukat elkövetették. A nőknek igazi tudományuk nem kell, hogy olyan nagy legyen, mint amilyen nagyknak kellene lennie azok tudásavágya, hogy azután az élet során hatalmas támasza lehessenek, amint hogy lenniük kell, a gondjaikra bízott gyerekeknek. A királynő ajánlja, hogy a nők egyszerűen főzzenek, redukálják a kiadásokat és éljenek a legnagyobb egyszerűségben, hogy így a férfi könnyebben megszerezhesse a fentartáshoz szükséges eszközöket.

De a férfiak elsősorban hibásak, hogy

a mai nők olyanok, mint a milyenek és és egyes-egyedül a nőket lehet okozni azért, hogy a férfiak már nem teljesíthetik kívánságaikat. Hogyan néznének ki a dolgok ott, a hol a művelt nők az igazi szeretet, egyetértés és odaadó önzetlenség hatalmával uralkodnának?

A nőről mondott Nietzsche ama szavai, hogy az igazi nő csak az, a ki övéért önmagát feláldozza, melyreható tartalmuk-nál fogva. A nő sajátjai érdekében megvetheti önmagát s ez az érzelem mégis távol állhat tőle. Igaz, hogy az igazi nő csak rendkívüli körülmények taníthatják meg arra, hogy önmagát megvesse. A nőnek annak tudatában kellene lenniük már, hogy helyzetük a családban sokkal ideálisabb, semhogya a férfakkal való egyenlőség után törekedjenek; nekik mindig a férfiak fölött kell lenniük. A férfi természeténél fogva már az anyjában is a nő becsüli s azután saját feleségében, leányában, nőtestvérében, a kik mindnyájan szeretettel ápolják a beteget és gyermekeket. Egy szóval a nő mindig abban a helyzetben van, hogy a férfi ő benne a legnagyobb becsülésnek mintaképet tisztelhesse.

Természetes dolog, hogy a férfi sokszor úgy bánik a nővel, mint más dolgával, de ezt is csak durva lelkű, vagy tudatlan ember teszi. A gyermekek rendszeren azok fölött zsarnokoskodnak leginkább, a kiket legjobban szeretnek. — Nekik a legnagyobb gondozásra van szükségük s ezt követelik. Időnként komolyan kellene figyelmeztetni a leányokat, hogy lesz idő, a mikor maguknak kell majd gondolkodniuk és akkor lesznek kénytelenek gondolni arra, hogy gondolkodásban méltó társai lehessenek férjeiknek a házi nyugalom érdekében. Ezt elérni nem

nehéz dolog, de akkor a férfit kifizárasztja és szórakozást sem nyújt neki.

Ha a nő tudná, hogy mennyi szent akarat tömörülhet szívében, mikor nyugalomban tanul gondolkodni s örökké barátságos lenni, akkor a felesleges családi viharok sokszor elmaradnának, melyeket a bölcs és erőnyes nők úgyis mindig kikerülnek. A helyett, hogy féltékenységből sirna, inkább lenne legkedvesebb a nő, úgy, hogy a férjében mindig azt a meggyőződést keltse, hogy az ő tüzehelye a legboldogabb otthon a földkerekségen.

A nő férjét nem védheti meg a nyomorúságtól, az élet gondjaitól, de megteheti azt, hogy a kicsinyes dolgokat, melyeket maga is elbírhát, ne közölje vele, mikor fáradtan hazatér. A férj találjon otthon mindig felvidultságot, ünnepet. Ezt a nő úgy érheti el hamerabb, ha komolyabban fogja fel a hivatását, mint a hogy önmagával törődni mindenkor kész. Hogy a nők ezt megtehetik, bizonyítja az apácák és erőnyes nők önmegtagadó élete. A nő sohase beszéljen önmagáról! A nő belső világa nem érdekelhet senkit. A férfiak azt akarják, hogy feleségeik felistennők legyenek s nem gyenge asszonyok, akik mindig másra támaszkodnak. A nagy hiba ott is van, hogy igen sok önálló nő, aki a maga lábán áll, mint leány, egyszerre másra támaszkodik, lemond függetlenségéről és mindent mástól vár, aki csak olyan gyenge alak lehet mint ő maga, de akiben felistent lát mindaddig, míg teljesen ki nem ábrándul. Pedig, hogy a kiábrándulásnak csak önmaga az oka, az bizonyos. Miért nem őrizte meg továbbra is a függetlenségét? Mire is támaszkodjék, mikor a férfi, akit imádozott és bámul, gyakran kevesebb szel-

lemi erővel rendelkezik, — mint maga a gyenge nő.

Hányszor nem sajnálja az ember, hogy egy gyenge pillanatban keservesen panaszkodott, de mi haszon, mikor a kimondott szót már vissza szivni nem lehet. Ebből a szempontból a férfiak önértékesek, mint a nők. A férfiakban megvan az érzés ahhoz, hogy a tüzhelyet tola-kodó pillantások ellen megvédelmezzék, de megvan az elhatározás ahhoz is, hogy a világnak elmondják a családi élet felett tapasztalt kiábrándulásait. A nő panaszkodik és ha a férfi, akivel élni nem tudott, elhagyja, kétségbeesik és gyakran dicsoiti a hütlent.

De miért gondolunk gyakrabban a halálra? Már van annyi türelmünk, hogy készek volnának örökké abban a hitben élni, hogy a férfi, akit szeretünk, már holnap nem létezne s nem hallhatnók a hangját, nem nevelhetnők jóküzben apró esettenségein és nem láthatnók megelégedettséget áru-ló mosolyát, mikor is a legcélelyebb figyelem-ben részesítjük. A férfiak úgy vélik, hogy a távollevőt kell igazán imádni s talán azért viseltetnek ők oly mély tisztelettel anyáik iránt. A felesége is részestülne ebben a nagy tiszteletben, ha tartózkodóbb és titoktartóbb volna s férjét barátjának nézné, nem pedig felistennek, aki szintén némelykor adhat, de némelykor kérhet is tőle jó tanácsot.

Természetes, hogy itt a testnek is van szerepe. De a nőnek hivatása, hogy a test szerepéből magasatos szentséget teremtsen. A nő elveszti tekintélyét, ha nem tud uralkodni magán minden körülmények között. A természet az igazi, mély szeretet-élet okos és szép gyermekkel szokta meg-

ajándékozni. Ezt mindenki tudja és mégis öntudatlanul szerencsétlen gyermeknek ad életet! miért? — mert elfeledkezett az igazi szeretetről. A gyermekekre az ilyen szülők nem gondolnak, sőt azok megérkezését nem jó szemmel nézik. De hát minek lép házasságra valaki, ha nincs szüksége gyermekekre? Az ilyen jobban tenné, ha nő-len, vagy hajadon maradna...

A házasság után sok ember csak magára gondol, pedig ezzel nagy igazságtalanságot követ el az emberiség ellen: az emberek azért élnek, hogy az emberiségnek tökéletesebb lényeket nyújtsanak, akik tisztábbak, nemesebbek legyenek, mint maguk a szülők. Ha a házasságot szent áldozatnak néznők, bizonyára messzebbre jutnánk: boldogabbak lennénk, mert ez egészen más kérdés. Igaz az is, hogy az ember tulajdonképpen azért él a földön, hogy boldog legyen? De mikor látjuk az emberek sorsát és az ártatlan állatok szenvedéseit, azt látjuk, hogy a boldogság igazán kétséges dolog és így földi hivatásunk is egészen más színben tűnik fel. A női nagy kérdés nem létezne — ha másképpen osztották volna be a házasságot.

De a férfiak szolgálókra, a nők pedig hősök után áhítoztak. A férfiakból nem lettek hősök, a nők nem bírták elviselni az elnyomást, a mely alatt tartani akarták a férfiak. Az emberiség szolgálatában! Erre kellene gondolni az oltár előtt, a helyett, hogy a házasságok a problematikus kölcsönös boldogságra gondoljanak. A mi sorsunk nincs a mi kezünkben: a boldogság tehát igen ritka, de önmagunkat is igen ritkán ismerjük, másokat még úgy se és nehéz feladat rövid huszonegy óra alatt meggyő-ződni, hogy tévedtünk. De ez a felfedezé-

azokat a tisztviselőket, akik az elmúlt 1902. esztendőre megérdemlik a jutalmazást. Erre a jutalomra a legtöbb tisztviselő, aki évek során át részestül szokott benne, most már számított és jogosan számíthatott is, s a pénzügyminiszter ráért volna rendeletét a mult évre esedékes jutalmak elintézésé után is kiadni. De ezt a méltánytalanságot még elszenvetk valahogyan a tisztviselők, csak válnak már mielőbb valóra az ígért manna.

Országgyűlés.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, jan. 20.

Féltékenygyor bejón Lukács László miniszter az ülésterembe. Irattáskáját hozza a hona alatt. A teremben nincs egy árva képviselő. A miniszter meglepődve e pártalan érdeklődésen, menekül ki a folyósóra. De ott sincsenek sokan.

Mikor aztán öt perc múlva elfoglalja gróf Apponyi Albert az elnöki emelvényt, akkorra se javul a helyzet. Az elnökkel együtt huszan vannak benn a teremben. Hosszas csevegés után bejön még tíz, majd még öt képviselő, úgy, hogy most már egy kis kegyes csalással tanácskozárs képesnek lehet mondani a Házat. Apponyi siet is megnyitni az ülést.

Ma is a cukorgyárakat tárgyalják s lehet, hogy be is fejezik a vitát. Két szónok van még szólásra feljegyezve: Molnár Józsiás és Endrey Gyula. A vita befejeztével Lukács László miniszter felszólalását is várják.

A képviselőház ülése.

Féltékenygyor kezdődik az ülés. Elnöki előterjesztés nincs lényegesebb s így mindjárt a napirendre tér át a Ház.

Molnár Józsiás: A faj konzerválása szempontjából a cukrot nagyon fontos élelmiszernek tartja. De a faji érdeknek nagyon alárendelik az üzleti érdekeknek. A cukorgyárak persze a maguk érdekeit védik. De a kormányok is kötelességei vannak. Már pedig az mégse járja, hogy az ország legszegényebb vidékein is oly drága legyen a cukor. Talán még lehetne tenni azt, hogy legalább a Székelyföldön kisebb adó rovasék a cukorra. Persze nem lehet különbséget tenni az ország állampolgárai között. Am talán mégis van mód rája. Talán olyképpen, hogy a Budapestről a Székelyföldre szállítandó cukorra adjon prémiumot az állam. Nekünk, mint nemzetnek is jogunkban, érdektünkben van népünknek érdekét szem előtt tartani, a szegényes székelyekre, akik minden bajnak ki vannak téve, akik most sorra esnek ki saját birtokukból, a figyelmet föl hívni a szülő kötelességének tartotta. (Helyeslés a baloldalon).

— Szólásra más nincs följegyezve! — jelentette ki Apponyi elnök — a pénzügyminiszter ur óhaját csak még szólan:

Lukács László pénzügyminiszter: Úgy látjuk, hogy nagyjában helyeselték azokat az intézkedéseket, melyeket a brüsszeli egyezmény értelmében a napirenden levő két törvényjavaslat előir. Ez a körülmény fölmenti őt, annak bővebb megokolásától, hogy miért van szükség e két törvényre. A brüsszeli kongresszuson Európa tíz hatalmassága volt jelen és egyezett meg egymással. E megegyezésre nekünk is bele kell nyugodnunk s hisszük, hogy cukorgyártásunkban visszaesés nem fog beörlékezni. Kötelességének tartja, hogy foglalkozzék az elhangzott kifogásokkal. Először Molnár Józsiás panaszára reflektál. A Székelyföldnek olcsó cukort akar biztosítani Molnár. De azt nem lehet tenni, hogy az ország területén kétféle cukoradó legyen. Azt sem lehet, hogy mikor a prémiumrendszer oly

sűnk is némelykor téves s csak idővel lesz és lehet állandó. A házasságban legyenek türelmesek a házasszelek, a míg a szeretet kikristályosodott szívükben. Legyen ez a szeretet egy fiatal fenyő, a mely lassan növekedik a türelem árnyékában oly nagyra, hogy már kiállhatja a vihart, a nap hevéit egyaránt.

Sok házasság megbomlik a gondok miatt, de a legtöbb megtörés rugója az utálat. A legtöbb házasság egy semmiségen szenved hajótörést, az egyik házasság ezt a jelentéktelen dolgot elviselhetetlen csapásnak tekinti s kitér. Azt hiszi, hogy ezzel erőnyes dolgot művelt, mikor meglepetve látja, hogy tettét más társaságok elítélik.

Ilyenkor egészen idegenek vagyunk magunknak, hagyományainknak, gondolatainknak és szokásainknak. Egyik házasság csak örömet látott, a másik a szenvedők ágya mellett nevelkedett és megsiratta koporsóban nyugvó szeretetét. Ilyenek a házasságok: ilyen az élet! Az egyik oly önvan helyről, a hol minden csekélységen nevetnek, mulatnak, a másik mindezek iránt nem bír érzéssel.

Egyik templomba szeret járni, a másik otthon ül, vagy erdőbe jár, ahol dolgozik. Ezeket a gyermekek nevelésének különbözősége szűli. Mindezeket azonban csak a kitartó türelem egyenlítheti ki. Türelmemmel a legnehezebb problémákat is meg lehet oldani. Az emberiség érdekében!...

Fordította: V.

károsnak bizonyul, prémiummal segítsenek ezen a bajon. Azt hiszi, ezek a bajok el fognak simulni azzal, hogy a cukorgyárak kartellje megszűnik. — Szülő képviselő beszédére ráterve visszatartja a merkantilizmus vádját.

Lukács miniszter a reflektálási sorában ráter Komjáthy Béla közjogi aggályaira. Kijelenti, hogy e javaslatok tekintetében formailag nincs köve Ausztriához, mert mi önállóan szereplünk a brüsszeli konferencián. De, mert közös vámterületünk van Ausztriával, mindaddig, míg ez a közösség fennáll, természetes, hogy ennek a változásnak is, amit a cukorgyárak invál, egyöntetien kell történni. Hogy Ausztriában is meghozzák ezt a törvényt, erre garanciája az, hogy mindkét kormány egy akarattal csinálta meg így a törvényjavaslatot azzal a céllal, hogy ezt törvényre tegye. De ennél nagyobb garancia az, hogy Ausztriának egyenes érdeke, hogy e törvényt megalkossa, ha csak nem akarja cukorgyártását tönkretenni. Hogy a 67-es kiegyezés alapján, avagy a 14. §-sal fogja e Ausztria e törvényt megcsinálni? Abba nem szivesen bocsátkozik bele. Öszintén kijelenti, hogy a brüsszeli konvenció eredményét nem tartja oly közösségnek, mely a 67-es törvény alapján volna elintézendő. Miskümben ő a 14. §-t Ausztria alkotmányának kiegészítőjének tartja. Ha most bekövetkezik az, hogy a 14. § alapján elrendelt intézkedést Ausztriában nem rejtik ki, az Ausztriára a hátrányos következtetések egész sorát vonná s Magyarországnak akkor sem volna semmi oka, hogy ugyane hátrányos következtetéseket magára is vonja. Akkor tehát e tekintetben Magyarország bekövetkezik az önállóság, persze oly formában, hogy ez a vámközösséget más tekintetben ne érintené. De hát ez ugyis csak elméleti dolog.

A különböző cukrok különböző megadóztatását a szülő nem tartja helyénvalónak. Német-, Franciaországban sincs differenciális adóztatás.

A cukoradó leszállítását nem tartja lehetségesnek, mert az állami egyensúlyt nem veszélyeztetheti. De maguk a gyárosok sem kívánják s a fogyasztókra sem volna oly előny, a mint sokan hiszik. Kéri a képviselőházat, hogy mind a két javaslatot fogadja el. (Helyeslés a jobboldalon).

Az elnök előbb Szülő határozati javaslatáról szavaztatja a Házat. A többség elveti Szülő javaslatát.

Ezután két cukorgyárlatra történik a szavazás. A többség mindkét javaslatot általánosságban elfogadja.

Az ülés berekeszése után még sokáig maradtak együtt a képviselők a folyosón és élénken tárgyalták az Apponyi nevével kapcsolatos válságot. Hírik, hogy a válság híre sokkal jobban tartja magát ma, mint tegnap. Allitóltag Fejérváry semmi szín alatt sem akar engedni, viszont Apponyi is fenntartja követeléseit.

Az egyik csoportnál, hol Apponyi, Bolgár, Zichy Ernő róf és mások állottak, szintén a katonai javaslatokról folyt a beszélgetés.

— *Alig hiszem*, — mondta Apponyi — *hogy a honlapi szabadelvű értekezletet megtartják.*

— *Hát én nem bánom, akár mi is lesz!* — válaszolt Zichy János. — *Bemegyek még egyszer abba a bünbarlangba s megmondok nyíltan a véleményemet. Mert ez már tarthatatlan állapot. Tovább nem mehet így. Itt van a höchste Zeit, hogy közbelépünk!*

A kis csoport lassanként tovább vonult és nem lehetett már hallani a további eszmecsereit.

A mai ülésen különben úgy a miniszterelnök, mint Fejérváry báró jelen voltak, tehát egyikük sem utazott Bécsbe.

Apponyi nem enged.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, január 20.

Napok óta a legkülönbözőbb hírek járják be a sajtót és ennek révén az országot, hogy a kormányfőben miféle harcok dultak a katonai javaslatok körül. Abban a helyzetben vagyunk, hogy beavatott és feltétlenül hiteles forrásból merített tiszta képet adhassunk a történetekről.

Gróf Apponyi Albert e hó elején emlékiratot adott a miniszterelnöknek, melyben a katonai javaslatokkal szemben álláspontját kifejtte.

Gróf Apponyi ugyanis annak idején kieszközölte az eredeti póttartalékos-javaslat visszavonását. Akkor csak szóbeli tárgyalások folytak, — melyek semmiféle program nem jászott bele.

Azóta hozták az új javaslatokat, melyek anyagilag nem kevésbé súlyosak, de azért Apponyi és elvtársai most nem riadnának vissza az anyagi áldozatoktól, ha viszont a nemzeti aspirációk kielégítést nyernének. Gróf Apponyi ezáltal nem kívánja a javaslatok visszavonását, hanem azt akarja, hogy a magyar nemzet régi óhajai a hadsereg terén annyira érvényesüljenek, amennyire törvényeink keretében egyáltalában lehetséges.

Apponyi gróf memorandumuma nem száraz négy pont felállítása, mint ezt a lapok ma írják, hanem beható, több sűrűn írott ivre terjedő memorandum, melyben a volt nemzeti párt összes katonai követelményei benne vannak. Aki elolvassa a volt nemzeti párt utolsó önálló választási felhívását és programját, az utolsó betűig megismeri a katonai programját is.

A nemzeti párt a szabadelvű-párt kezében is megőrizte régi programjának ezt a részét és most elérkezettnek látja az alkalmat ennek megvalósítására.

Apponyi ebben a tekintetben korántsem áll egyedül, hanem régi pártbívei, sőt több más kormányparti képviselő és ami a legérdekesebb, az őszabadelvűek egy része is, teljes szolidaritásban áll vele; tudomásunk szerint erre vonatkozólag írásbeli megállapodás is létezik és Apponyit mindazok, kik nemrégiben a megfelelő dokumentum aláírták, feltétlenül követni fogják.

Teljesen alaptalan az a híresztelés, hogy Apponyi követelményeinek megtagadása esetén a házelnökségről és a mandátumáról mondana le, Apponyi teljesen tisztában van fellépésének következményeivel és ezeknek a legvégsőbb határáig aláveti magát.

Ebből a felfogásból kifolyólag Apponyi, ha a megegyezés nem sikerül, a házelnökségről lemond, de a mandátumról éppen-séggel nem; sőt ellenkezőleg, egészen nyíltan fog a küzdőterre lépni és első sorban már csütörtökön este a kormánypart értekezletén fogja kifejezni kívánságait és ha ott nem reuzál, a Házban felveszi a harcot a honvédelmi miniszter javaslataival szemben.

Eddig, vagyis ma, kedd délig a hosszú tárgyalások dacára még semmiféle közlekedés nincsen Fejérváry határozottan me-rev katonai és Apponyi nemzeti álláspontja között. Az ellentétet természetesen élesíti és fokozza az az örökké lappangó gyűlölség, melylyel Apponyiék és Fejérváryék egymás ellenében viselkednek.

Száll Kálmán persze szokás szerint kiegyeztetni és formulálni akar, de ez eddig nem sikerült.

Ezek után a helyzet tehát az, hogy Apponyiék a kormánypart réséről sokat gunyolt vörös-fehér zöld kardbójott lekasztották a szegről és azt akarják, hogy visse az egész kormánypart.

Az eredmény többféle lehet:

1. Vagy enged a kormány és akkor a nagy anyagi terhektől mégis valami nemzeti rekompenzációt kapunk.

2. Vagy nem enged és akkor a nemzeti pártiak ellenzéke mennek és a függetlenségi párttal együtt elkeseredett harcot fognak vívni a katonai javaslatokkal szemben.

A személyi téren a meg nem egyezés maga után vonja Apponyi lemondását a Ház elnökségéről, a megegyezés esetleg Fejérváry lemondását; de lehet ebből kormány, vagy pártválság is!

A katonai javaslatok folytán felmerült kritikus helyzetről késő éjjel a következő távirati jelentést vettük:

A katonai kérdések elintézésé körül új fordulat állott be; teljesen pozitív formában az a hír merült fel és erősen tartja magát, hogy Széll a tegnapi értekezlet során, melyet Apponyival folytatott, Apponyi elvi álláspontjának helyességét elismerte és ebben az értelemben a kormánypart csütörtök esti értekezletén nyilatkozni is fog.

Fejérváry Géza báró ezt az engedményt a jelen pillanatban nem tartja helyén valónak, mert ezzel nézete szerint a katonai álláspontnak ártnak, másrészt a kormány helyzetét az ellenzékkel szemben gyengítik.

Fejérváry avval fenyeget, hogy a miniszterelnök ígéretének teljesítése után magára nézve levonja a konzekvenciát, de hozzátesszi, hogy a katonai javaslatok fontos természete folytán még ezeket a javaslatokat a Ház színe előtt képviselni akarja.

Miután Fejérváry a legközelebbi napokban Bécsbe utazik, nem tartják kizártnak, hogy az ügy más fordulatot vehet, vagy más megoldást is eredményezhet.

A főrendiház és az utlevél ügye.

Bánffy Dezső akciója.

Budapest, jan. 20.

Mint értesülünk, számos fővárosi bizottsági tag nevében dr. Burrián Béla fővárosi bizottsági tag bő megoldással fölterjesztést intézett a főrendiházhoz, hogy a horvát utlevelekre vonatkozó törvényjavaslatot ne fogadják el.

A főváros bizottsági tagjainak e fölirata nyilván a kellő feltűnést fogja kelteni a főrendiházban. Alig tudunk rá esetet, hogy ilyen tárgyban egyenesen a főrendekhez fordultak volna. Reméljük azonban, hogy a főrendiház kellő figyelemmel fog adózni a föliratnak.

Egyébként az utlevelek dolgában báró Bánffy Dezsőhöz közelálló helyről jelentik a következőket:

„Egy félhivatalos lap vasárnapi számában egy közlemény jelent meg, a mely szerint báró Bánffy Dezső legközelebb le fog mondani főudvarmesteri méltóságáról, hogy az utlevélügyről szóló törvényjavaslat tárgyalásakor szabadon kifejezést adhasson a horvátországi utlevelek ügyében hirdetett ellenzéki álláspontjának.

Alig hisszük, hogy báró Bánffy Dezső éppen a Széll Kálmán félhivatalosát választotta volna ki elhatározásának hirdetője gyanánt s ezért nem is látunk abban a közleményben egyebet, mint a főudvarmester címére intézett figyelmeztetést.

Figyelmeztetést abban az irányban és értelemben, hogy a főudvarmesteri méltóság és az ezzel egybekötött főrendiházi tagság összeférhetlen az ellenzékiekésedéssel, a vélemény és meggyőződés szabad nyilvánításával, ha tehát báró Bánffy Dezső a horvátországi utlevelek ügyében hirdetett ellenzéki álláspontját a főrendiházban is érvényesíteni akarja; vegye tudomásul, hogy a főudvarmesteri méltóságról és ehhez fűződő főrendi jogairól előbb le kell mondania.

Mit jelent ez a figyelmeztetés és az ebben rejlő felfogás?

Jelenti azt, hogy a királyi kinevezéstől függő főrendek, mint a katolikus püspökök, zászlos urak, az újabb keletű magnások és kinevezett főrendek azonnal összeférhetlennek válnak a főrendiházi tagsággal, mielőtt a kormány felfogásával ellentétes, vagy éppen ellenzéki magatartást tanúsít és ebbeli meggyőződését szabadon és függetlenül kinyilvánítani merésze.

Ennek a magatartásnak a hivatalos és félhivatalos magyarázat szerinti elmaradhatatlan következménye, hogy az illető főrendnek a főrendiházi tagságról le kell mondani, vagyis egy régi jó adoma szerint azt mondják neki; ha idebenn pipázni akarsz, akkor menj ki.

Természetes, hogy olyan főrendiháznak, a melyben a szabad meggyőződés nem érvényesülhet, s a melyben a kinevezéstől függő tagok a kormányzat előtt, állandó főhajással a nemzeti akaratot egyszerűen majorizálják, létjogosultságot senki sem tulajdoníthat.

Eldoradó.

Hegyi Antal levele Amerikából.

Kolozsvár, jan. 20.

Annak idején hírt adtunk arról, hogy Hegyi Antal a csongrádiak hírhedt plébánosa megvuna a sok bajt, melyet itthon nyughatatlan természetével nyaka köré gyűjtött s főleg kikerülni óhajtván a törvényes megtorlást, mely igazga szereplésének természetes következménye lett volna, Amerikába vitorlázott.

Amerikából most egyik csongrádi ismerősehez levelet intézett Hegyi páter. Levelében érdekesen ír amerikai állapotokról, ottani helyzetéről s új otthonról. Levele azt mutatja, hogy Hegyi Amerikában ugys mint pap, ugys mint lapszerkesztő kellemes és jól jövedelmző helyzetbe jutott és sorsával teljesen meg van elégedve.

Az érdekes levél különben a következőképp szól:

„Álmaimban úgy tapasztalom, hogy mióta Csongrádot elhagytam, maga igen sokat foglalkozik velem és nagy aggodalomban van miattam. Azért értesítem néhány szóval, hogy nekem itt Amerikában nincs semmi bajom, nyugodt, békés napjaim vannak, minők még soha sem voltak Magyarországon.

A clevelandi kath. püspök rendkívüli nagy örömmel fogadott, mikor november 29-én nála tisztelegtem és iderendelt segítségnek a clevelandi magyar plébániára, hogy vegyem át a „Magyarok Vasárnapja” című kath. újság szerkesztését.

A plébánián van két szobából álló szép, világos lakásom, 500 dollár éves fizetésem, a mi magyar számban 2500 koronának felel meg, ennek felét azonban kospépnéz és mosás fejében az itteni plébános urnak adom. A lapszerkesztésért pedig hetenkint 15 dollárt, vagyis 75 koronát kapok. Egész évre ez is kitesz 3900 koronát.

Itt a papot sokkal jobban megbecsülik, mint Magyarországon és nagyon sok pénzt kereshet, a ki szeret dolgozni.

Csongrádot azért voltam kénytelen otthagyni, mert ha be-beülök a fogságba, onnét engem soha ki nem eresztenek. Hiszen eljövetelem óta is újabb 2 havi börtönrre itél a kuria, amiért 1898-ban szeptember 18-án a plébániára visszamentem. Aztán pedig nem akartam kitenni magam annak sem, hogy engem, mint papot, a fogházból szuronyok közt kíséressenek azokra a mindenféle tárgyalásokra, melyeket a kir. ügyész és Eszes Mátyás indítottak ellenem. Most már élehetek a csongrádi néppel, ahogy akarnak, nem zavarom többé álmaikat.

Eljövetelem a csongrádi nép nem busulhat, hiszen minden választásnál elárult és cserben hagyott. Aztán pedig, ha otthon maradtam volna sem segíthettem volna bajain a fogságból. Kitarítottam mellette a végső parci, mikor azonban a fogság és számkivetés közt kellett választanom, inkább választottam a számkivetést a messzeségben, mert itt tovább szolgálhatom az Isten angyaszent-egyházát és az árva magyar népet. Hisz itt Amerika földén másfél millió magyar nép él szétszórvva s magában Cleveland városában több van tízezer magyarnál. Az Isten megelégette csongrádi szolgálomat, azért intézte így sorsomat, hogy kénytelen legyek elhagyni.

A távolság, melyben Csongrádhoz vagyok, így áll: Budapest-Hamburghoz, hol hajóra szálltam, 2000 angol mérföld s 31 órai ut gyorsvonaton. Hamburg-New-Yorkhoz, hol a hajók Amerikában kikötnek, 3600 angol mérföld és 12 napi ut gyorshajón, jó időben, mikor a tenger nem szeles. New-York-Clevelandhoz szinte 2000 angol mérföld, 20 órai ut gyorsvonaton. Csak hogy az amerikai gyorsvonatok még egyszer olyan sebesen járnak, mint a magyarországiak. Az egész távolság tehát Cleveland és Csongrád közt közel 8000 angol mérföld, vagyis tizenhatezer kilométer, a mi 23 ezer magyar mérföldnek felel meg. Ide tehát nem ér el a hatalom földőz keze.

Az éghajlat olyan, mint Magyarországon, csak hogy itt sokkal későbbben kezdődik a tél és a tavasz, mint odahaza. Itt még most is jó időnk járunk, s alig volt valami kevés hó és fagy. Bor, gyümölcs és buza van bőven és nagyon olcsó. A nap azonban 7 órával későbbben kel, mint otthon. Mikor otthon reggel 7 óra van, itt akkor éjfélt út az óra s mikor otthon este 7 óra van, nálunk delet harangoznak.

Aztán pedig egy mesés világérez ez, melyről fogalma sincs az európai embernek. Itt, a mi városunkban 14—15 emeletes házak vannak vasból, egész városrészek pedig faházak, a plebánia pedig maga is fából van építve, de a faházak azért mind emeletesek.

A fát tüzelésre nem használják, ott rothad az erdőn, ingyen sem kell senkinek, mert itt szénél tüzelnek a szegényebb sorsnak, a módosabbak pedig gázal világítanak, gázal főznek és gázal fűtenek, csak egy csapat kell kinyitni és meleg a szoba. A kutak sem kellenek itt, mert nincs benne jó víz, hanem vízvezeték van mindegyik és a vízcsap benn van a konyhában, meg a szobában.

Boldog újvet kívánok mindnyájuknak és szíves szeretettel vagyok

Hegyi Antal.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, január 21.

— (Meglopott pénzes-levélhordó?)

A kolozsvári postának már ismét szenné-ciója van. Egyik kézbesítő kezén tűnt el rejtélyes módon egy nagyobb összeg, melyről sehogys sem tud számot adni, a kire rábízták. Az esetről a következőket sikerült megtudnunk.

Jánki János pénzes-levélhordónak pénteken nagyobb összeget adtak át kézbesítés végett és ugyanezkor postai megbízás behajtásával is megbízták. Jánki a pénzt magához véve körüjtára indult. Midőn a Mátyás-terre érkezett, leszállt kocsijáról, de alig haladt pár lépést, hirtelen összeesett. A közelálló rendőr hozzá sietett, fel emelte a földről és bekísérte a főtőrtára. Kezdetben azt hitték, hogy Jánki beteg s orvosért is küldtek, hogy megvizsgáltsák, de később mind gyanusabbá kezdett válni magaviselete és az a gyanu támadt, hogy a reábizott pénzt tüntette el s csak szimulálja a rosszullétet. Egyik főtisztviselő csakhamar vállaltára fogta a kézbesítőt s ekkor kiderült, hogy a pénzről nem tud számot adni. Izgatottan, remegve válaszolt a kérdésekre és különböző mesékkel akarta vallatóját megtevesztetni.

Előadta, hogy egy idegen emberrel mulatott a kocsmában, ki berugatta s ezt az állapotot felhasználva, pénztől megfosztotta. Majd az előbb elmondottakat letagadva azt állította, hogy midőn a főtőren összeesett, akkor fosztották ki.

Az ellentmondásokból mind valóságosabbnak látszott, hogy Jánki lelket bűnterheli s így a vallatás után átkísértették a rendőrségre, mely a legszélsebb körü vizsgálátot indította meg ez ügyben. A rendőrség annyit már megállapított, hogy Jánkinak a postán tett vallomása nem egyéb, mint mese s csak arra szolgál, hogy felebbvalót megtevesztse.

A további vizsgálatot folytatja a rendőrség.

Ennyit az ügyről. S most szenteljünk néhány szót a mi dicső újjáalakított rendőrségünknek, mely úgy látszik, keresve-keresi az alkalmat, hogy a régi aera jelzőivel megtisztelhesse.

Pénteken történt a fentebbi eset s a rendőrség még mindig nem tartotta szükségesnek, hogy klasszikus »Sajtókönyvében« — melyben élő ember csirkelapásánál egyebet még nem olvasott — a sajtót informálja. Elhallgatják, eltitkolják a dolgot — szerintük a vizsgálat érdekében, de valójában azért, mert közmondásos lustaságuk nem engedi, hogy néhány percig a köz szolgálataba szegődjenek. A nyilvánosság csak segítségére lehet a rendőrség munkájának, mint azt már ezer és ezer eset bizonyítja, nem pedig hátránya. Modern rendőrség ezzel már régen tisztában van s csupán nálunk kell ezt még szájukba rágni a jó uraknak.

Mit értek el jelen esetben is a titkolódással? Ma éppen annyit tudnak, mint pénteken, mikor a postást letartóztatták, holott könnyen lehetséges, hogy ellenkező eljárás mellett ma már tisztán állana az egész ügy.

Értsék meg hát végre, hogy a hallgatás nem mindig arany s ha némely esetben — mint pl. legutóbb is, midőn egy részeg rendőrbiztos botrányos magaviseletével inzultálta a járókelőket — a rendőrség reputációjának megvédése céljából jó is egyet-mást elhallgatni, legtöbb esetben indokolatlan, neveléses és mucsai állapotokra vall.

— **(Házassági szokások különféle népeknél.)** című felolvasás lesz a Mária-Dorothea Egyesület sorozatos felolvasásainak legközelebbi száma. Széchenyi-Lorenz Jozsephin fogja ez alkalommal vonzó és általános tetszésben részesülő előadásával a nagyközönség érdeklődését magára vonni. A felolvasás folyó hó 22-án, csütörtökön, délután fél 6 órakor lesz a városi tanácstermében. Ciklusjegyek érvenyesek.

— **(A kolozsvári jótékony nőegylet jelentése.)** A „Kolozsvári Jótékony Nőegylet” az 1902. évvel fennállásának és működésének negyvenedik évét töltötte be. Működése az alapszabályoknak megfelelően, pénzsegély és tűzifa kiosztásában áll. A kérelmezők óriási száma új pénzforrásokra utalta az együletet, mely a társadalomtól nem is nélkülözte a várt segélyt. A múlt évi virágbazár 2996'59 korona tiszta jövedelmet hozott, egy színházi műkedvelői előadás pedig 820'34 koronával gyarapította az egyület pénztárát. Az 1901. évről ájtott 136 segélyeztethez 19-et vettek fel a múlt évben, az 1903. évre 140 szegényt vezettek át, a kik minden hónapban részesülnek egy számukra megszavazott szerény 10—2 koronányi segélyben. Tűzifa-segélyben részesült 114 szegény. Az együletnek a jelzett évben volt 207 alapító és 221 rendes tagja. A számké maguk dicsérik az egyület nemes működését, a mi külön dicséretünk felesleges szöszmórtás lenne.

— **(Eljegyzés.)** Kovács Béla m. kir. posta- és táviratíró eljegyezte Lin-cz eg Annuskát.

— **(Visszautasított semmisségi panasz.)** Ismeretes az a sajtóper, melyet Szvacsina Géza polgármester indított a múlt év nyarán Szász Ödön lapunk ellen munkatársra, jelenleg fővárosi hírlapíró ellen. A sajtóper Szász Ödön elítélésével végződött, amennyiben az esküdtszék verdiktje alapján a kir. törvényszék Szász Ödönt két hónapi fogságra és 40 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen beadott semmisségi panaszt tegnap vette tárgyalás alá a kir. Curia és azt vissza is utasította. Az ítélet tehát jogerős.

— **(Ipari munkások megjutalmazása.)** Láng Lajos keresk. miniszter leiratban értesítette az iparkamarákat, hogy a szorgalmas, becsületes, jó magaviseletű munkásokat jutalmakkal fogja ezután kitüntetni. Egyelőre évenként 100 munkás fog 100—100 koronát kitévő jutalomban részesülni, míg később ez a szám növekedni fog. A jutalmazás föltétele: 1. a magyar állampolgárság, 2. az ipari munkában való állandó alkalmaztatás, melyet munkakönyvvel kell igazolni, 3. legalább 15 évi megszakítás nélküli ipari munka, melybe a tanács-évek is beszámíthatók, 4. a rendes munkabér vagy munkakeresetnek 2000 koronát meghaladni nem szabad, hogy így a jutalmazások a szerényebben javadalmazott és erre rá is szorult munkások számára legyenek fönttarthatók. — A jutalmazandókat minden év június végéig a kamarák tesznek javaslatot a hozzájuk beérkező ajánlások alapján és a jutalmak mindig a karácsonyi és újévi ünnepek között ünnepélyességgel, a hatóságok, testületek, egyletek képviselőinek, nemkülönben a jutalomban résztvevő munkás társainak jelenlétében fognak kiosztatni. A miniszter képviselőjében a kamara elnöke, vagy ennek helyettese fog a díjkiosztásnál szerepelni.

— **(Zenészek mérközése.)** A Salamon Vilmos és Csikai György népzenekezegetők között felmerült ügyre vonatkozólag az alábbi sorokat tettük:

Salamon Vilmos és Csikai György uraknak! Salamon Vilmos ur kihívta Csikai György urat mérközésre, egy választott jury ítélletétől tevén függővé, hogy melyik közöttük a kiválóbb magyar zenész.

A jury tagjai lettek Farkas Ödön zenészművész, igazgató, Boér Gergely zenetanár, Stefanidesz Károly karnagy és Szentiványi Ferencz urak.

A jury f. hó 21-én délután 5 órakor összehült és közakarattal Farkas Ödön igazgató urat kérte fel elnökül.

Feleket a jury meghallgatta. Beható tanácskozás és érett megfontolás után azonban felhívta a nevezett versenyzőket, hogy egy nyilvános verseny megtartásáról álljanak el. A határozat

indokai: A jury elismeri, hogy egy a kihívó Salamon Vilmos, mint a kihívott Csikai György urak Kolozsvárról mint jeles népzeneészek ismeretesei; a verseny tehát természetesen a magyar népdal keretében mozoghatna.

Amde a népdal annyira közös sajátunk, annyira szívéhez van nőve minden magyar embernek, hogy az alulírt jury nem érzi magát feljogosítva magának arrogáns a nagyközönség nevében való ítélkezést.

A verseny napról-napra folyik a népzeneészek között; a kinek a magyar érzésű nagyközönség nyújtja a pálmát, aki hazafias érzelmeit, történelmi hagyományait jobban szolgálja, az a népdal igazi interpretátora.

A népdalt százféleféppen lehet érezni, előadni helyesen.

Tekintetbe véve, hogy a két versenyző elismert jeles hegedűs, a kérdés tulajdonképpen az volna, melyik érzi át a népdalt magyarábbul, vagy más szóval: melyikük magyarább.

E felett a jury nem tud, de nem is akar határozni.

Farkas Ödön, Boér Gergely, Stefanidesz Károly, Szentiványi F.

— **(Nemzetiségi sajtóper.)** A marosvásárhelyi kir. törvényszék esküdtbíró-sága a jövő hónapban ismét három zöld-szász igazgató ügyben fog ítélkezni. Az első vádlott — ki lehetne más — Korodi Lajos, ki iparszerűleg üzi az igazgatót, a kinek ez éppen annyira életeleme, mint más embernek az oxigén. Múltó társai Orendi Gyula dr. és Liesz Ferenc, mindketten kipróbált és fogházra teljesen megérett magyarfalók. Utóbbinak külön is a törvény sorompói el kell állani, mert szabad idejében egyszer megselekedte azt a rossz tréfát, hogy a magy. kir. postát megrágalmazta. Mi mindent is nem rágalmaznak meg ezek a híres alakok. Csak „magyar” legyen valami, mindjárt vérszemet kapnak. Remélhetőleg azonban most újra körükre koppintanak e fogházfiaknak.

— **(A szász trónörökösnek re-génye.)** A »Dresdener Nachrichten« írja, hogy Körner ügyvéd a genfi konferenciák alkalmával azt mondotta a trónörökösnek: »Fenség, ha gyermekeit valaha vizionálni akarja, úgy el kell hagynia Giron-t. A szász udvar követelése, hogy vagy a gyermekeiről, vagy pedig Gironról mondjon le. A trónörökösnek erre néhány percig gondolkodott, s így válaszolt: »Nagyon szeretem gyermekeimet és mindent el fogok követni, hogy viszontlássam őt. Viszont azonban szeretem Giron-t, ő is szeret engem nagyon, nem hagyhatom őt el semmi áron.« Körner ezek után csak az anyagi kérdések elintézését sürgette és ebben a tekintetben teljes megállapodás jött létre. Ugyancsak megegyeztek a válópórlé-tárgyalása tekintetében is. Érdekes dolgot jelentenek Bécsből arról, hogy az udvarnál mily felfogás uralkodik a trónörökösnek ballépése tekintetében. Beavatottak azt mondják, hogy a király, midőn a dolgot megtudta, nem látszott meglepettnek vagy haragosnak. Az udvarnál nyíltan nem beszélnek az afférról, de annál többen titokban. Az öregebbek nagyon elítélik a trónörökösnek, míg a fiatalok sok elnézéssel beszélnek róla és azt mondják, hogy a szász udvar-nál uralkodó utálatos viszonyok késztették szökésre a hercegnőt, aki Giron-t csak eszköznek használta fel.

— **(Magyar ember találmánya.)** A gyufától kezdve a gyorsítáviról nem egy világeseményszámra menő találmány magyar embert vall felfedezőjének. Most ismét örömmel emlékezhetünk meg arról, hogy a legújabb szenzációs találmány szintén magyar ember műve. Ez: a világlelelő. Eddig ugyanis 1200 kilométer volt a leghosszabb távbeszélő távolság. M. B. Pupin azonban olyan áramerősítő tekercsekkel ellátott vezetéket állított elő, amelynek segítségével a föld bármely részére lehet telefonozni. Pupin találmányának óriási jövője van. A feltaláló erdélyi szász születésű magyar ember. Tanulmányait Bécsben, majd Helmholz tanár mellett Berlinben végezte; jelenleg pedig a newyorki Columbia-egyetem tanára.

— **(A király kocsisa.)** Marosvásárhelyen meghalt Hajdu János 99 éves korában. Ez az öreg ember arról volt híres, hogy ő felségét 1851-ben ő hozta be kocsin Marosvásárhelyre, mint Tolnay Reginald nagybirtokos parádés kocsisa.

— **(Vihar az állami tisztviselők közgyűlésén.)** Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete, mint nekünk Budapestről írják, vasárnap délután közgyűlést tartott, mely igen izgalmas lefolyású volt. A közgyűlésnek, melyen különösen a IX—XI. rangsorozatu tisztviselők jelentek meg nagy számmal, egyetlen tárgya a tisztújítás volt. Vörös László elnök megnyitja után Cséj József szólalt fel a kisebb javadalmazású tisztviselők nevében s keserű kritika tárgyává tette a miniszter eljárását, aki az ő fizetésüket a nyomorúság mértékével mérte. E szavak szenvedélyes megjegyzéseket provokáltak P. Juhász Ödön és Bányai Béla részéről, a kik mint kisebb javadalmazású tisztviselők vezetői, a múlt évi választásnak, mikor az ezek által ajánlottak kerültek a tisztikarba és választmányba, törvényes és jogos voltát védtek. Az elnök csak óriási nehézséggel tudta a rendet helyreállítani a hosszú, fűsiketítő lármában. Ezután megtartották a szavazást. Elnöknek megválasztották Vörös László nyug. államtitkár. Társelnökök lettek: Benedek Sándor, közigazgatási ítéző bíró, Káplány Géza táblai bíró. Alelnökök: Halász Ferenc osztálytanácsos, Solymossy Miklós törvényszéki bíró. I. Titkár: dr. Detre László pénzügyi segédtitkár. II. Titkár: dr. Biró Benedek állam-számvizsgáló államvizsgáló. I. jegyző: P. Juhász Ödön kincstári joggyűj igazgató-sági irodatiszt. II. jegyző: Nagy Gergely számtiszt. Ügyész: dr. Horánszky Dezső. Számvizsgálók: Janovetz Lajos titkár, Pün-

kósty Mihály, Pogány Béla számellenőrök. Pénztáros: Strazimir Milán számellenőr. Ellenőr: Szende Lajos kuriai irodatiszt.

— **(O I á h szemtelenség ne-továbbja.)** A magyar lapok megírták, hogy a minap meghalt Nagy-Károlyban Kirila Tivadar, aki oláh eredete dacára 1848-ban példátlan hősiességgel küzdött a magyar honvédek soraiban a haza földjére betlakodott idegen hatalom ellen. Kirila Tivadar vitézségeért kitüntetését kapott: honvéd-hadnagy lett. A nagyszebeni »Tribuna« tudomást vevén Kirila tiszteletreméltó magatartásáról, a következő kirohanással sérti a holtat és a haza védelmezőjét: »Kirila Tivadar meghalt 74 éves korában Nagy-Károlyban; a magyarok soraiban harcolt, mint sok más tudatlan román, akik küzdöttek saját nemzetük ellen és a császár ellen(?) Kirila is egy fekete betűsített képez nemzeti büneink gyászos történelmi lapjain.« Ime az oláh bizantinizmus minden képzeletet túlszárnyaló szemtelensége! Mióta és mikor voltak jogai a császárnak Magyarországon? A honvédőit ócsárolja a Tribuna? Bezzeg dicsőíti a hazaárulókat, mert neki is az a kenyere. Szégyen!

SZÍNHÁZ

Színházi műsor:

Szerda: A bolond. (b. 102. sz.)
Csütörtök: A menyem. (b. 103. sz.)
Péntek: Clemenliau. (b. 104. sz.)
Szombat: Ádám és Éva. (b. 105. sz.)
d. u.: Falu rossza. (IV. ifj. előadás.)
Vasárnap: este: Ádám és Éva. (b. 106. sz.)

* A doktor ur még mindig telt házat csinál. Tegnap negyedszer ment ez a pompás, mulatató bohózat a közönség ez alkalommal is megtöltötte a színházat s ki nem fogyott a mulatságos helyzetek és remek ötletek okozta derűtségből. Megyeri, Halmai Margit, Kassai s a többi szereplők is külön-külön bőven gondoskodnak a kellemes szórakozásról.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra — — — 2 korona
Negyed évre — — — 6 „
Félévre — — — 12 „

„UJSÁG”

szerkesztősége és kiadóhivatala
Kolozsvárt, Egyetem-utca.

MULATSÁGOK.

A második egyetemi kör estélye.

A december 6-án megtartott első egyetemi kör estély fényes sikere arra indította az Egyetemi Kör vezetését, hogy a farsang folyamán egy második estélyt is rendezzen. Az előkészületek most kezdődtek meg s már számosan iratkoztak fel a rendezőbizottságra. Február 14-ikére van kitűzve az estély ideje, mely a jogász-bállal együtt igen előkelő mulatsága lesz az idei farsangnak. Közlekebről az estély védnökeit is felkérlik.

Az izr. nőegylet estélye.

A kolozsvári izr. nőegylet e hó 27-iki estélye iránt az érdeklődés mindinkább növekedik. Az estély érdekessége mindenestre az az »Eleven Ujság« lesz, melynek minden rovatát, sőt a verses prologusát és epilógusát is nők fogják elmondani. A prologus a lap ismertetését, az epilógus pedig a lap munkatársainak leleplezését foglalja magában.

A kolozsvári könyvnyomdászok szakegyesülete saját könyvtára javára 1903. február hó 1-én, vasárnap, a Torna-Vivoda helyiségében Tea-estélyt rendez a következő műsorral: 1. Nyitány. Előadja a zenekar. 2. Szavaltat. Tartja: Tatai Gyula. 3. Ének. (Részlet T—s T—r című dalműből.) Énekl: Ajtai K. Miklós. 4. Szavaltat. Tartja: Fehér Margit k. a. 5. Csömege Jancsi budapesti élményei, monolog. Előadja Szöcs János. 6. Szavaltat. Tartja: Marossy Annuska k. a. 7. Kuplék. Énekl: Petrá János.

A radnóthi Oltár-egylet által f. hó 17-én rendezett jótékonycélu. táncestély kitűnően sikerült. Az estélyen tulnyomó számban a vidéki előkelőség volt képviselve. A fesztelen és kedélyes mulatság reggeli 5 óráig tartott. Az estély a szent cél javára 268 korona tiszta jövedelmet hozott.

A Segesvári Magyar Polgári Kör saját pénztára javára a »Csillag«-szálloda nagytermében, folyó évi február hó 1-én tartja zártkörű táncmulatságát.

A szilágycsehi Casino Egyesület 1903. évi február hó 7-én a közönséghez disztermében zártkörű táncestélyt rendez.

Táviratok

— Fővárosi és vidéki tudósítóinktól. —

A függetlenségi és 48-as Kos-suth-párt értekezlete.

Budapest, jan. 20. (Érk. 11 ó.) A függetlenségi és 48-as párt ma este tartotta értekezletét Barabás Béla elnökle alatt.

Tárgyalásra került Justh Gyula ismeretes indítványa, hogy töröljék a Kossuth Ferencz mellé választott hat tagu intéző-bizottságot.

Benyovszky gróf indítványára a határozathozatal elhalasztották addig, míg Kossuth Ferencz felépül és a tanácskozáson személyesen is részt vehet.

Ezután tárgyalták a katonai javaslatokat és beható vita után megbízták Tóth János képviselőt, hogy a párt álláspontját a Házban kifejtse. Ugyszintén megbízták Barabás Bélát is, ha holnap, vagy bármikor napirendre tűzik a katonai javaslatokat: tiltakozzék ellene s követelje a tisztviselői fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatnak mielőbb való letárgyalását.

A szabadelvűpárt szintén népes értekezletet tartott, melyen a katonai javaslatok felől értekeztek; nagybbszabásu értekezlet csütörtökön lesz s valószínűleg, hogy több napig fog tartani, mint Tisza Kálmán idejében a véderővita.

Szakadás a szabadelvű-pártban.

Budapest, jan. 20. (Érk. 11 ó.) A »Magyar Szó« érdekes kijelentéseket közöl, melyeket Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter egyik előkelő politikai előtt tett.

Ezek szerint a honvédelmi miniszter azt mondotta, hogy Apponyi Albert grófnak a katonai követeléseiben semmit sem fogad el.

Ha Apponyinak még most is vannak külön törekvései nem kellett volna belépni a szabadelvű-pártba. Ha pedig belépett, úgy elfogadta Széll Kálmán programját s így vonja le a konzekvenciákat.

Nem szabad most előhozakodni régi dolgaival.

Más dolog ellenzékének lenni és más dolog a kormányt támogatni.

Fejérváry báró nyilatkozata politikai körökben nagy feltűnést keltett és általában meg vannak győződve, hogy az hatástalanul nem maradhat.

Ugy hírlik, Apponyi kijelentette, hogy beéri azzal, ha kivánságára kielégítő ígéretet kap.

Fejérváry báró azonban Széll Kálmán utján — minthogy Apponyival személyesen nem érintkezik — tudomására hozta Apponyinak, hogy semmiféle ígéretre nem hajlandó.

A volt nemzeti-pártiak úgy vélik, hogy Apponyi nem engedhet és így Fejérvárynak buknia kell.

A régi szabadelvűpártiak úgy vélik, hogy Apponyi nem komoly nemzeti törekvéseket akar érvényesíteni, hanem csupán nehézségeket akar csinálni, hogy a kormánytól személyi engedményeket csikarjon ki. — A régi szabadelvűpártiak és a volt nemzeti-pártiak között a szakadás nyíltan megtörtént és dokumentálódott azzal is, hogy az utóbbiak nem mentek el a vendéglőbe, ahol a szabadelvűekkel együtt szoktak ebédelni, hanem a »Continental« szálló éttermében külön gyűlekeztek és tanácskoztak. E tanácskozáson Apponyi Albert gróf elnökölt.

A Petőfi-Társaság új alelnöke.

Budapest, jan. 20. (Érk. 11 ó.) A Petőfi-Társaság a Bartók Lajos halálával megüresedett alelnöki tisztségre a mai esti ülésén Herczeg Ferencet választotta meg.

Öngyilkos bornagykereskedő.

Budapest, jan. 20. (Érk. 11 ó.) Steinberger Mór budafoki nagykereskedő ma a fővárosból megszökött. Steinberger dusszagdag ember hírében állott, kinek óriási borpincéi és rengeteg vagyona van. Nemrégiben történt, hogy három bohózatoli cég háromszázezer koronáig beperelte s ekkor kiderült, hogy hitelezői bizalmával rutul visszaélt. A bírói foglalkások végképp elkeserítették és látva romlását, szökésben keresett menedéket. A rendőrség elfogató parancsot adott ki ellene.

REGÉNY

Goëtia. (48)
VII.

A csodák világa.

Végül mégis csak eljött. Egy szolgáló vitte utána a szép horoszkópot.

— Még egy apród kellene, a ki könnyű szegélyt fogja, sugta oda Bocage a fiatal Steinfeldnek.

De a hölgyek nem nevettek; odamentek a (T) alakban hely köré felállított székekhez, leültek, legezdzőket kézbeverték, semmit sem szölettek, jöllehet Philaletes még hallgatott és csak méltóságáteljesen nézett maga köré.

Olga a szalon egyik sarkában állott Danovics mellett, a kivel halkan, suttogva beszélt.

... — igen, azon a kis összejeve-telen, melyet márciusban itt rendezek, kívánságom folytán egy igazi szellem fog megjelenni. De hűz vendégnél többet nem engedek be. Akar ön is jönni?

— Nagyon szívesen. De hát a kétke-dőknek szabad a bemenet? — Persze! persze! Ön mint szeptikus lép be és mint hívó fog távozni. A hitetlen Tamás maga is spiritiszta lett volna, ha látott volna egy szellemet a médium mellett. Hanem azt hiszem, ön egyáltalán nem valami sokat tud a spiritiszmusról?

— Nem, abban igaz van. De úgy találom, hogy az én kedves barátom nagyon rajong mindenféle titkos dolgokért, melyek pedig egy lépéssel sem visznek minket előbbre. A vendégei ugyan rosszul fogják átaludni az éj ama kis töredékét, melyet nekik még meghagyni kegyeskedett.

Philaletes megkezdte most előadását. Megemlékezett Cagliostro híreiről és arról, miként tudta rávenni ez a kalandor de Lamballe hercegnőt, hogy magának, mint az ő Rózsakeresztes rendjének nagy mestere föltűnő módon hódoltsáson, meg hogy milyen kegyében állott Cagliostro a francia királynőnek.

Azután a »Rózsakeresztes« elnevezésről beszélt. Hermes-Thoth egyiptomi mágus szerint, a »Rózsakereszti« szimbolikus meghatározása az istenfogalomnak. Rózsá, mivel sphárikus alakja az egységet fejezi ki, illata az élet kinyilatkoztatása. A kereszt jelöli a pontot, ahol két derékszög (melyeknek szarai magasság, szélesség és mélység irányában végtelen hosszúaknak gondolhatók) találkozik. Ez a symbolum aranyból legyen, mert ez a fém a mágusoknak a világozságot és a tisztaságot jelenti.

A végtelenség spháráinak nevezte Hermes ezeket a jeleket. Hanem nagy nehézséget okoznak a kereszt szögei közé írt betűk: I. N. R. I. — Cagliostro, akit a szabdkörművesek erre fejszolitottak, megmagyarázta ezeket a betűket az 1785. május 10-iki gyűlésen, még pedig így:

J: Joithi, a beavatottak nyelvén: tevékeny teremő.

N: Nain: passzív anyag.

R: Rasith: két elv kapcsolata és a teremtet dolgok folytonos változása.

J: (Joithi) a formula végén jelenti, hogy ami a teremő-erőből származik, abban ismét feloszlik.

Csodálkozva bámultak rá az emberek. Közülök senki sem gondolta, hogy Cagliostro már ilyen messze vitte a mágusok nyelvén s hogy ez a nyelv létezik, abban senki sem kételkedett. Olyan érdekesen hangzott, amit Philaletes most elbeszített és a hallgatók igyekeztek, hanem is a bűbajos szavakat, legalább jelentésüket megjegyezni.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

Dr. PAPP JÓZSEF.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR*

Magyar Számítoló

és

Pénzváltóbank

Erdélyrészi Fiókósztyála

ezennel közhírré teszi, hogy a nála elhelyezett betétek kamatai után az 1883. évi 7-ik t.-c. értelmében fizetendő tokekamataadót a jövőben a kamatok összegéből levonásba fogja hozni.

Ezen intézkedés a jelenleg forgalomban levő takarékbetét-könyveknél ezen hirdetésménynek megjelenésétől számított 30 napra, azaz

folyó évi február hó 20-án

lép érvénybe.

Az új betétekre nézve a fenti intézkedés hatálya a betét napjától veszi kezdetét.

ŐSZI ALBERT

ékszerész- és órász-üzletében
Kolozsvár, Wesselényi M.-utca (Hid-u.)
2-ik sz.

(Szilhegyi fényképezésével szemben.)
Jutáyoos árak, alkalmi vételek. Minden e szakra vágó tárgyak javítását jótállás mellett elvállalok. — Aranyat vesz és becserél.
Szolid kiszolgálás! 12—?

43-1903.
végrh. szám.**Árverési hirdetmény.**

Alulírt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kolozsvári kir. törvényszéknek 1902. 1292/6 számú végzése következtében Dr. Papp József ügyvéd által képviselt Havas Armin javára Krishoffer János s neje ellen 1592 K. 81 f. s. jár. erejéig 1902. évi nov. 10-én fogatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1423 K. 83 f.-re becsült következő ingóságok u. m.: butorok, üzletberendezés és különféle üzleti áruk nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a helyi városi kir. járásbíró 1902-ik év VII. 1586/3 számú végzése folytán 1593 kor. 81 fillér tőkeköv. ennek 1902. nov. 30-ikától járó 6% kamatai, és eddig összesen 101 kor. 06 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, Ferencz József-ut 27. sz. alperes lakásán leendő eszközölésre 1903. évi január hó 22-ik napjának déle. 1/2 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltaták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1903. évi jan. hó 9. napján.

Pap Jenő,
kir. bir. végrehajtó.1088-1902.
végrh. szám.**Árverési hirdetmény.**

Alulírt bir. végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kolozsvári városi kir. bíróság 1901. Sp. II. 828/6 számú végzése következtében Dr. Weisz Miksa ügyvéd által képviselt Grehe Henrik javára Horovitz Béla ellen 284 korona 64 fillér és járuléai erejéig 1902. évi jul. hó 12-én fogatosított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és 1677 kor-ra becsült következő ingóságok ugmint: butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a helyi városi kir. járásbíró 1902. VI. 841/7 számú végzése folytán 284 kor. tőkekövetelés ennek 1901. évi deczember hó 14. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 66 kor. 56 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt, fűrdő-u. 16. sz. alatti lakásán leendő eszközölésre 1903. évi jan. hó 28-ik napjának d. e. 1/2 órája határidőül kiütetik s ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltaták, azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1903. évi jan. 14. napján.

Pap Jenő,
kir. bir. végrehajtó.

76. szám.

1902. v. hó.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bir. végr. az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bécsi cs. és kir. belvárosi bíróság 1902. 6. 6. IV. 1038/2 sz. végzése következtében Dr. Krickl Gyula bécsi lakos és ügyv. által képv. Pezold és Süss cég javára Buday Károly ellen 97 korona 15 fillér és járuléai erejéig 1902. évi nov. hó 10-én fogatosított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és 947 kor. 40 f.-re becsült következő ingóságok u. m.: gyógyszerári felszerelvények stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a helyi vidéki kir. járásbíró 1902 V. 681/7 számú végzése folytán 97 kor. 15 f. tőkekövetelés és járuléai erejéig Egeresen a gyógyszerárban leendő eszközölésre 1903. évi január hó 26-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltaták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1903. évi január hó 14. napján.

Piger János,
kir. bírósági végrehajtó**AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET**

VÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ

ERDÉLYI KERESKEDELMI TARSASÁG.

(Társaság: Kolozsvár, Petőfi-utca 7. szám, földszint, Telefon: 158. szám. Levelezési: „Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár, Petőfi-ut. 7. sz.” Szerkesztő: „Erdélyi Gazda, Kolozsvár.”)

Célja: Az erdélyi gazdasági közönség támogatása minden gazdasági és eladási ügyben alkalmával, evégből:

Elvállal gazdákól jövő megbízásokat minden mezőgazdasági termék, állat stb. eladására, valamint bármely mezőgazdasági gép, anyag, vagy szükséglet beszerzésére.

Nagy súlyt helyez arra, hogy a gazdák közönséget a legjobb minőségű vetőmagokkal ellássa.

Birtoklással és vétel, jelzálog, birtoklás és más, birtokosokat érdeklő ügyekben tájékoztul, közvetlenül, esetleg megbízottként működik.

Gazdákkal szemben eljárásaiért és ténykedéséért, munkáját fel nem számít.

A társaság gazda-feleinek minden megbízás vagy ügylet alkalmából a legmagasabb kedvezményeket nyújtja.

Levéli, sürgönyt, telefon vagy személyes tudakozódásra a társaság aronnal díjmentes kimerítő választ és felvilágosítást ad.

Tiszta jövedelméből az Erdélyi Gazdasági Egyletnek és az Erdélyi Gazdasági Egyesületnek, azok nyugdíjainak javára 5-6% ot ad.

Ezen intézménnyel kapcsolatban fennáll és ugyanott mindenkor megtekinthető az

ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET**ÁLLANDÓ GAZDASÁGI GÉPKIÁLLITÁSA,**

(mintaraktár) 2143 5-100

melynek keretében a legelsőrangú hazai szőlőgyárak összes készítményei láthatók.

Szászfenesen

mintegy 9 holdas birtok 6 hold gyümölcsös-szel és egy szép lakó-házzal szabad kézből eladó, esetleg haszonbérbe kiadó.

2144 3-5

Tudakozódni lehet:

Bányai Sámuel és fia üzletében Kolozsvárt, Mátyás király-tér.

Világ-Panoráma

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1/a.

Mindennap nyitva (vasár- és ünnepnapon) is reggel 9-től este 10-ig. 1936 55-*

1903. jan. 18-tól jan. 24-ig

III. VIKTOR EMANUEL

bevonulása Berlinbe.

Katonai dísz a Roland-kút teleplezésénél.

HÁZELADÁS.

Kis szab. kir. városban — állami főgymnasium, katonaság, törvényszék — olcsón, előnyös fizetési feltételekkel vízvezeték, tiz lakószobás ház mellékhelyiségekkel — kocsiszin, istálló — kerttel, gyümölcsös-sel junius elsejére eladó, esetleg kiadó!

1250 2-3

Bővebb felvilágosítás levélben „Házeladás” czímen Erzsébetváros post. rest.

Hatóságilag engedélyezett

nagy

Végeladás!**Párisi nagy áruház**

Wesselényi Miklós-utca 21. szám alatt

teljesen feloszlik!

BARCET ezelőtt 20 most csak 10 kr.

FLANELEK ezelőtt 45 most csak 21 kr. o o

o o VÁSNÁK ezelőtt 26 most csak 13 kr.

RUMBURGI VÁSNÁK ezelőtt 41 most o o o

csak 19 kr.

Női felöltők, férfi szövetek, matrácok, o

paplanok, szőnyegek, garnitúrák és 100

meg 100 itt fel nem sorolható cikkek o o

30% beszerzési áron alul elárusítottak.

Üzletberendezés eladó. Üzletelhelyiség kiadó.

Teljes tisztelettel

BAUMZWEIG EMIL,

a Párisi nagy áruház tulajdonosa.

2148 5-5

Gombos Ferencz

könyvnyomdája

a legmodernebb be-

rendezési könyv-

nyomda. Verseny-

képes bármely fő-

városi nagy könyv-

nyomdával. Készít

mindennemű

könyvnyomdai munkákat

feltűnő csinos ki-

állításban, a legké-

nyesebb izlésnek is

megfelelően Vidéki

megrendeléseket ol-

csón eszközöl.

Maculatur**papír**

egész ivben csomagolásra igen alkalmas külön-ként 20 fillér, métermázsa vételnél 15 korona.

Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Nyomatott Gombos Ferencz lyceum könyvnyomdájában Kolozsvárt

Új párisi mellfűző műterem!!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására adni, hogy külföldön szerzett alapos képzettséggel, a modern igényeknek teljesen megfelelően

ROSENZWEIG E. CZÉG ALATT

KOLOZSVÁRT, Deák Ferencz-utca 6. sz. alatt

mellfűző műhelyt és üzletet nyitottam.

Kitűnő szabásommal, precíz kidolgozással és szolid kiszolgálással remélem a nagyérdemű hölgyközönség elismerését és pártfogását kiérdemelni.

2113 10-10

Kiváló tisztelettel

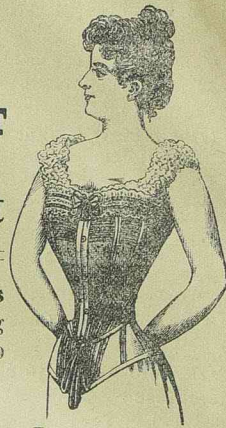
ROSENZWEIG E.

fűzőkészítő

Deák Ferencz-utca 6. szám.

Mérték szerinti fűzők 7 kor.-tól.

Tisztítások és javítások gyorsan és olcsón!!

Allandó rakár olcsó és finom fűzőkben

Mérték szerint 6 óra alatt!!!

BURGER FRIGYES

gyógyára, vegyszer és illatszert üzlete, Kolozsvár, Mátyás király-tér 8. sz.

Telefon 250.

A „Karolina országos kórház,” „Vörös-kereszt kórház, m. kir. államvasutak, m. kir. tud.-egyetemi intézetek, több betegsegélyző-pénztár és vidéki kórház gyógyszer- és kötszer szállítója.

Dus raktárt tartok mindennemű a szakmába vágó anyagokból.

Állat-gyógyászati szerek.
Bel- és külföldi gyógyszer külön-
geségek.
Butortisztító anyagok.
Esetek, különféle alakban.
Fényképezési vegyi szerek.
Folteltávolító és rovarirtók.
Gazdasághoz való cikkek.
Gyermekek táp- és ápoló szerek.
Gyógyhorok, vaskészítmények.
Gyógyszappanok, Berger- és Weinrich-
féle.
Máztartási cikkek, fénysítók.
Italok: Cognac, likör, angol rum.
Orosz teák, eredeti csomagokban.
Padolat festő és fénysítók.
Szivacsok minden fajtában.
Vegyi szerek ipari célokra.

Ajk- és arcfestékek, rougok.
Bajuszpedrők, brillantin.
Eszék, Földes, Hajos, Rozsnyay, Si-
hulsky-féle toiletté-cikkek.
Fogporok, fogpasziák, fogkefék.
Hajápolók: hajolajok, hajszesz és po-
mádék.
Hajfestő-szerek, Regenerator.
Herczegnő mosdóvíz szappó ellen.
Hőlgyporok: zsíros és zsírtalan,
Amor: a legártatlanabb.
Blaha Serail, Herbert, Germandré,
Jáva, dorin, Hermelin, Lechner.
Lohse, Veloutine, stb. minden színben.
Illatszóró üvegek és zacskók.
Illatszerek: Atkinson, Bayley,
Crown Parfumerie, Gossnell.
Presse Lubin, Guerlain,
Houbigant, Legrand, Piver,
Pinaud, Roger & Gallet gyárosok
legújabb különlegességei.
Kölni vizek valódi, Johann Maria Fa-
rina-félék.
Köröm-ápoló-szerek, polisoir.
Pipere-szappanok minden illatban.
Szájvizek: „Amor” Grensil, Kothe,
salicyl stb. stb.

Gőcsér harisnyák.
Gummi ágybetétek színesek.
Gummi-övek, (Diana) Pessariumok.
Gummi- és hálhólyag-különlegesség-
orvosi rendeltére.
Haskötők méret után.
Hömörök minden kivételben.
Irrigatorok, üveg és fémből felszerelve.
Irrigator felszerelések külön.
Kötöző szerek: Watta, pólya stb.
Léggárnák, kerek és szegletes.
Seb- és körtefecskendők, Catheterek.
Sérvkötők méret után.
Szopó-üvegek felszerelve.
Suspensoriumok minden fajtája.
Szülésznői eszközök.
Tejsterilizáló készülék, Soxlet's támar-
féle.

2051. 41-100

Gazdaasszonyok figyelmébe!!!

Előírásom szerint gyorsan, olcsón, tisztán lehet mindenféle likört és rumot házilag előállítani.

Árjegyzékkel szívesen szolgál

Burger Frigyes.

Az erdélyi hazarész egyetlen köz- és mezőgazdasági heti lapja az

ERDÉLYI GAZDA

(XXXIV. évfolyam.)

Az Erdélyi Gazdasági Egylet hivatalos közlönye

minden vasárnap 12-16 oldalon, dus tartalommal — közl. masfélezer példányban — jelenik meg. **Időszerű és tanulságos közleményeit az elmélet és gyakorlat legjelesebb emberei írják.** A lap felőleli a mezőgazdaság minden ágát. **Célja:** a mezőgazdasági szaktudás terjesztése, a gyakorlati életben szükséges általános és időszerű tudnivalók publikálása és a gazdaságsadalom anyagi állapotának javítása.

ERDÉLYI GAZDA

szerkesztői:

Tokaji László felelős szerkesztő és kiadó,
Jakab László társszerkesztő és
Eber Ernő segédszerkesztő.

Előfizetési ára:

Egy évre — — — — — 12 korona
Fél évre — — — — — 6 korona
Negyedévre — — — — — 3 korona

ERDÉLYI GAZDA

szerkesztősége és kiadóhivatala:

KOLOZSVÁRT, PETŐFI-UTCZA 7. SZÁM.

hová minden közlemény és az előfizetési pénzek küldendők.

Mutatvány számot kívánatra ingyen küld a kiadó hivatal.